

PUGLIA

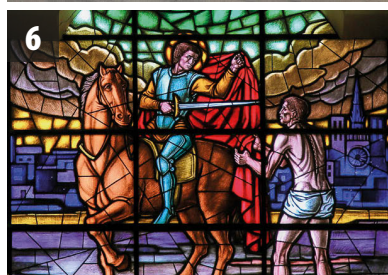

Inhoud

	4	Inleiding	
	4	10 plekken die je moet zien	
	6	Een rondreis door Puglia	
	8	Strandhoppen in Otranto	
	10	Salento voor foodies	
	18	Geschiedenis	
	31	Bezienswaardigheden	
	31	Het schiereiland Gargano	
	41	Puglia Imperiale	
	51	Bari en omgeving	
	57	Valle d'Itria	
	66	Salento	
	86	Een uitstapje naar Matera	
	93	Activiteiten	
	93	Cultuur	
	94	Nachtleven	
	95	Buitenactiviteiten	
	100	Shoppen	
	103	Met kinderen	
	104	Feesten en evenementen	
	106	Eten en drinken	
	117	Praktische reisinfo	
	126	Register	

10 plekken die je moet zien

7

5

1 SCHIEREILAND GARGANO

Adembenemend mooie landtong met een prachtige kustlijn en een oerbos. Zie bladzijde 31.

2 ISOLE TREMITI

Een prachtige archipel van kleine, ongerepte eilandjes. Zie bladzijde 38.

3 CASTEL DEL MONTE

Een uniek middeleeuws meesterwerk. Zie bladzijde 42.

4 TRANI

Elegante kustplaats met een fraai gerestaureerd historisch centrum en haven. Zie bladzijde 46.

5 ALBEROBELLO

Het hart van de beroemde *trulli* van Puglia: de schattige huisjes met kegelvormige daken. Zie bladzijde 59.

6 MARTINA FRANCA

Grote en levendige stad, bekend om zijn goed bewaarde barokmonumenten en gastronomie. Zie bladzijde 61.

7 LECCE

De barokke parel van Puglia, vol weelderige architectuur. Zie bladzijde 61.

8 OTRANTO

Historische havenstad met een pittoresk oud centrum, indrukwekkende kathedraal en mooie stranden in de buurt. Zie bladzijde 77.

9 GALLIPOLI

Charmante historische stad met een vissershaven. Zie bladzijde 81.

10 MATERA (IN BASILICATA)

Fascinerende grotstad met eeuwenoude grotwoningen en uit rotsen gehouwen kerken. Zie bladzijde 86.

8

9

10

Een rondreis door Puglia

DAG 1

Vieste. Maak van het schiereiland Gargano je uitvalsbasis voor drie nachten (het is een lange rit vanaf de luchthavens van Brindisi of Bari). Verblijf in de badplaats Vieste, omgeven door baaien, kliffen en prachtige stranden. Slenter door het historische centrum, ga lekker eten in een van de vele visrestaurants en ontspan op een van de goudgele zandstranden.

DAG 2

Nationaal Park Gargano. Ga mee op een fiets- of wandelexcursie om het schitterende Foresta Umbra (ongeveer 11.000 hectare) te verkennen.

DAG 3

Isole Tremiti. Neem de veerboot vanuit Vieste naar de prachtige Isole Tremiti (let op: er varen geen veerboten vanuit Vieste buiten het seizoen). Deze ongerepte eilandjes staan bekend om hun blauw-groene water en fascinerende kustlijn met zongebleekte kliffen, grotten en rotsachtige baaien. Bezoek de historische bezienswaardigheden op San Nicola en vaar daarna naar San Domino.

DAG 4

Trani. Rijd zuidwaarts langs de kust naar Trani, een mooie haven- en vissersplaats. De blikvanger is de oogverblindende witte kathedraal.

DAG 5

Valle d'Itria. Ontdek de witte stadjes en *trulli* van de Valle d'Itria. Rijd zuidwaarts naar Alberobello met zo'n 1500 schattige, kegelvormige woningen. Minder toeristisch maar net zo mooi zijn de heuvelstadjes Locorotondo of Ostuni in het oosten. Sluit de dag af in het prachtige barokke stadje Martina Franca ten zuiden van Alberobello. Dineer in het historische centrum en bekijk het culturele avondprogramma in deze levendige studentenstad.

DAG 6 EN 7

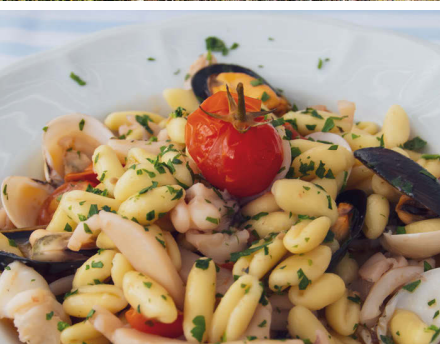
Lecce. Rijd zuidwaarts naar Lecce en blijf daar een paar dagen. Dit is de barokke parel van Puglia, dus neem de tijd om de weelderige gevels van kerken en *palazzi* te bewonderen. Neem een kijkje in de *cartapesta*-ateliers (papier-maché) of in de chique winkels die olijfolie en lokale pasta verkopen. Proef daarna in een restaurant van de traditionele *cucina povera* (armeluiskeuken).

DAG 8

Otranto. Rijd tot slot zuidwaarts naar de charmante havenstad Otranto aan de Adriatische kust. Bezoek de unieke Romaanse kathedraal met haar opmerkelijke vloermozaïek, geniet van visspecialiteiten in een van de restaurants en ontspan de rest van de dag op een van de fijne zandstranden.

Strandhoppfen in Otranto

9 UUR

Kristalhelder water. Begin je stranddag bij Torre dell'Orso. De 800 m lange baai staat bekend om zijn witte zandstrand, aan weerszijden omzoomd door pijn-boombossen, die zelfs op winderige dagen beschutting bieden. Bestel een cappuccino bij de strandbar en duik daarna in het prachtige kristalheldere water.

10.30 UUR

Rotsbogen en grotten. Rijd ongeveer 4 km zuidwaarts naar Torre Sant'Andrea. Het strand is hier klein, maar de echte attracties zijn de Faraglioni, indrukwekkende, witte rotsformaties, met grotten en rotsbogen, die prachtig afsteken tegen het blauwe water. Een van de meest pittoreske uitzichten van Salento. Over de Caletta-wandelroute loop je noordwaarts langs de kliffen om ze te bereiken.

11.30 UUR

Pijnbomen en Turkse invasies. Rijd ongeveer 10 minuten richting Otranto en je komt aan bij Baia dei Turchi. Het strand, momenteel een natuureservaat, is te bereiken met een wandeling van 10 minuten door het pijnbomenbos of met een pendelbus tegen een kleine vergoeding. Deze baai heeft ook historische betekenis: hier kwamen de Ottomanen aan land bij hun invasie van Puglia. Koel na je wandeling af met een korte snorkelsessie.

12.30 UUR

Honger? Rijd ongeveer 15 minuten naar Otranto voor een lichte lunch in een van de vele restaurantjes. Blijf tijdens de warmste uren liever uit de zon en maak na de lunch een wandeling langs de haven. Vergeet geen espresso te drinken voordat je weer op pad gaat.

15 UUR

Familiestrand en neolithische vindplaats. Na 20 minuten rijden bereik je Porto Badisco, een kustgebied omgeven door prachtige kliffen met zowel rotsachtige stukken als zandstranden. Het water is ondiep en kalm, en dus ideaal voor kinderen. Een hoogtepunt hier is de Grotta dei Cervi, een grot met neolithische schilderingen van herten. De grot is vanwege natuurbehoud gesloten voor publiek, maar je kan een rondleiding door het gebied boeken om er meer over te weten te komen (www.guide.puglia.it).

17 UUR

De Malediven van Salento. Na een verfrissende duik in Porto Badisco rijd je in 30 minuten naar Pescoluse, ook wel de Malediven van Salento genoemd. Met zijn fijne, witte zand en kristalheldere water doet dit strand denken aan de tropische eilanden, waarnaar het vernoemd is. Sluit deze lange en avontuurlijke dag af met een aperitief aan een van de strandbars.

Salento voor foodies

9 UUR

Maar eerst koffie. Begin de dag in *Caffè Alvino* in Lecce (Piazza Sant'Oronzo 30). Geniet van een *caffè salentino ghiacciato*, een lokale variant van ijskoffie met amandelmelk en veel ijsblokjes.

9.30 UUR

Zoet genot. Voor de beste gebakjes van de stad moet je naar *Pasticceria Natale* (Via Salvatore Trinchese 7) een paar straten verderop. Bij deze bakker kan je *pasticcotti* inslaan. *Pasticceria Natale* staat bekend om zijn *fruttone*-vulling, die met amandelcrème en kweeperen gemaakt wordt. Voor de echte Italiaanse smaak kan je ook hun Siciliaanse *cassata* proberen.

10 UUR

Olijfolie recht van de makers. Maak op weg naar de kust een tussenstop bij Oleificio Ciccacese (Via Est Nardó Loc. Li Tumi; www.oleificiociccacese.it). Dit is een olijfoliefabrikant dicht bij Copertino. Zie hoe olie wordt gemaakt en proef de beste oliesoorten.

11 UUR

Op de markt. Rijd naar Porto Cesareo, de vishoofdstad van Salento. Op donderdagen kan je de versmarkt bezoeken. Op andere dagen kan je wandelen over Via Silvio Pellico, ook wel bekend als 'de straat van de vishandelaars'.

13 UUR

Gefrituurde vis. Ga eten bij *L'Angolo del Gusto* (Via Silvio Pellico 25; <https://langolo-del-gusto.metro.biz>), een gezellig restaurant met heerlijke gefrituurde vis en schaaldieren. Bovendien hebben ze een heel aanbod van traditionele en creatieve gerechten, naast de klassiekers van de keuken van Puglia.

14.30 UUR

Proost! Ga richting het zuiden naar Gallipoli, maar maak eerst een tussenstop bij de wijnmakerij Cantina Coppola 1489 (www.cantinacoppola.it), een historisch familiebedrijf. Ze bieden rondleidingen en proeverijen (*degustazioni*) aan.

18.30 UUR

Aperitivo bij zonsondergang. Kijk bij *Mivida* in Gallipoli (Riviera Nazario Sauro 6) naar de zonsondergang met een glas wijn in de hand.

20.30 UUR

Dulcis in fundo. Eindig je dag met een bruisend diner bij *I Portici* (Corso Roma 13; www.iporticigallipoli.it). Dit levendige, eenvoudige restaurant is gespecialiseerd in typische pizza's van Puglia en *pinsa* (een lichtere variant) en serveert die met lokaal ambachtelijk bier. Ga daarna voor een *passaggiata* met gelato naar de chique Lungomare van Gallipoli.

Inleiding

Twintig jaar geleden had bijna geen enkele buitenlandse toerist belangstelling voor de hak van de Italiaanse laars en velen hadden nog nooit van Puglia gehoord. Noord-Italianen zagen deze streek, net als de rest van het Mezzogiorno (Zuid-Italië), als een enigszins afgezonderd gebied van de rest van Italië zonder de culturele rijkdommen van het noorden. Maar van een achtergebleven en verwaarloosde streek is Puglia uitgegroeid tot de rijzende ster van het zuiden. De meeste toeristen zijn nog altijd Italianen maar steeds meer buitenlandse Italiëfans ontdekken de schatten van dit zuidelijke puntje van Italië: van Foresta Umbra en de zandstranden van Gargano tot de witgekalkte stadjes op de heuvels van de Valle d'Itria en de barokke pracht van Lecce. De streek is een uit-

WAT IS ER NIEUW?

Omdat er elk jaar steeds meer toeristen komen (maar ook dankzij EU-subsidies), is Puglia volop in beweging. In 2023 opende de stad Mattinata, vlak bij Foggia, het splinternieuwe **Museo Archeologico 'Matteo Sansone'** (zie bladzijde 34), met ongeveer 2500 Daunische vondsten, geschonken aan de stad door de familie Sansone. Rond dezelfde tijd presenteerde het **museum in Egnazia** (zie bladzijde 57) zijn nieuwe tentoonstellingsruimtes over de zee, ondergebracht in de ruime kelders van het museum. En in 2024 kondigde de Italiaanse marine de opening van een **nieuw museum in Bari** aan, dat aan vuurtorens en kusttorens gewijd zal zijn. Maar wat voortdurend verandert, is het lokale culturele aanbod, met **nieuwe food- en muziekfestivals** die overal in de streek als paddenstoelen uit de grond schieten. Er heerst ook een algemeen optimisme over de toekomst. Na tientallen jaren waarin studenten massaal naar Noord-Italiaanse universiteiten trokken, probeert Puglia nu niet alleen zijn **academisch aanbod** te verbeteren, maar ook de studentensteden aantrekkelijker te maken. En dat komt het toerisme ook ten goede. Uit eten gaan, of dit nu in een kleine taverna aan zee of bij een kraampje op straat is, is een van zijn activiteiten van deze streek.

gestrekte natuurlijke voorraadkamer met vlaktes en heuvels waar enorme hoeveelheden wijn, olijfolie en durumtarwe worden verbouwd, terwijl de kusten heerlijke vis en zeevruchten opleveren.

Het land van de twee zeeën

Puglia, ook wel het 'land van de twee zeeën' genoemd, heeft de langste kustlijn van alle Italiaanse streken. Omgeven door de Ionische Zee in het westen en de Adriatische Zee in het oosten, strekt het zich zuidwaarts uit van de landtong van het schiereiland Gargano

tot aan de punt van de hak van de Italiaanse laars. Het grootste deel van Puglia is vlak en vruchtbaar, met de uitgestrekte vlakte of *tavoliere* van tarwevelden rond Foggia en verder naar het zuiden eindeloze wijngaarden en zilvergroene olijfboomgaarden. De opvallende uitzondering in het vlakke landschap is het spectaculaire en bergachtige schiereiland Gargano, waar dramatische kalkstenen kliffen steil in het helderblauwe water aflopen. Het binnenland van het schiereiland is dichtbebost en trekt wandelaars en fietsers aan, terwijl de bleekgouden zandstranden een magneet voor strandliefhebbers zijn. Voor de kust liggen de Isole Tremiti, een kleine archipel van eilandjes omgeven door de glinsterende zee.

Hoewel je een rijke verbeelding nodig hebt om je de beroemde Romeinse veldslagen op de vlakten van Puglia voor te stellen, zijn er genoeg herinneringen aan de lange en complexe geschiedenis van de streek. Tempelruïnes en schatten in het museum van Taranto herinneren aan het

*Wilde bloemen bloeien buiten
het heuvelstadje Ostuni.*

***Baia delle Zagare, op het
schiereiland Gargano***

gouden Griekse tijdperk, terwijl sommige dorpen in Salento nog Griekse namen en wortels hebben. Uit de Romeinse tijd zijn er ruïnes van amfitheaters, uit de Normandische tijd kastelen en kathedralen en uit de Spaanse overheersing een schat aan barokke kunst.

Toffe trulli

Op het gebied van huizen is de *trullo* het meest kenmerkende en symbolische gebouw van Puglia: een pittoresk, kegelvormig gebouwtje, waarvan de oorsprong mogelijk tot de middeleeuwen teruggaat. Deze hobbitachtige woningen dui-

ken in het platteland van de Valle d'Itria op en zijn massaal in Alberobello te vinden. Dit stadje op de UNESCO Werelderfgoedlijst telt meer dan duizend *trulli*. In Valle d'Itria vind je ook de zogenaamde *città bianche*, of witte stadjes, die de heuveltoppen bekronen, met hun imponerende kathedralen die in de verte oprijzen. Als je eenmaal in hun historische centra bent aangekomen (nadat je de uitgestrekte buitenwijken en de uitdaging van het vinden van een parkeerplek hebt getrotseerd), gaat het minder om specifieke bezienswaardigheden en meer om dwalen door een doolhof van witgekalkte steegjes op zoek naar knusse *osteria's* of verleidelijke kleine *salumeria's* die culinaire hoogstandjes verkopen.

Bijna net zo iconisch als de *trulli* zijn de eeuwenoude *masseria's*, oorspronkelijk versterkte boerderijen om binnenvallende Ottomanen af te weren. Vele daarvan zijn stijlvol verbouwd tot hotels en spelen een grote rol in de snelle opkomst van het toerisme in Puglia. Ze liggen

vaak op (schijnbaar) afgelegen plekken, te midden van wijngaarden, olijfboomgaarden of bossen, en gaan van eenvoudige, betaalbare *agriturismo*-boerderijen, waar varkens, ezels en kippen vrij rondscharrelen, tot verfijnde vijfsterrenhotels met suites in villa's, diverse zwembaden, een beachclub en spa, met bijbehorende torenhoge prijzen.

Rustig aan

Toen het toerisme in Puglia opkwam, werd de streek al snel 'het nieuwe Toscane' genoemd en de zuidelijke stad Lecce het 'Firenze van het zuiden'. Wie Toscane kent, vindt die vergelijkingen misschien wat vergezocht. Het droge, overwegend vlakke landschap van Puglia is een wereld van verschil met de groene en ongerepte heuvels van Toscane. En hoewel Lecce een overvloed aan barok heeft, vind je in Puglia geen gotische of renaissancekerken, kapellen of *palazzi*. Deze zuidelijke streek ademt vooral een rustig levensritme en een tijdloze, landelijke eenvoud. Toscane draait meer om cultuur. In Puglia kan je die ook vinden maar je kan ook genieten van *il dolce far niente*: het genot van nietsdoen. Dit kan een dutje bij het zwembad zijn, een duik nemen in de Adriatische Zee, de

WANNEER GAAN?

Het klimaat is een belangrijke factor als je Puglia wil bezoeken. In de zomer kan de hitte ondraaglijk zijn, kunnen de badplaatsen overvol zijn en de prijzen voor accommodatie, autohuur en vliegtickets de pan uitrijzen. Zomergasten worden dan wel weer beloond met talloze culturele en muzikale evenementen in de meeste dorpen en steden. Voor wie het rustiger aan wil doen, zijn het late voorjaar of de herfst ideaal om de streek te bezoeken: het is al of nog steeds warm, maar met minder toeristen en rustigere stranden. November tot en met januari zijn de natste maanden. Moet je toch in het hoogseizoen gaan? Doe dan als de inwoners: geniet van een siësta van vier uur, sluit je aan bij de *passeggiata* als de stad weer tot leven komt en dineer laat in het gezelschap van de Pugliesi. Dit is tenslotte het Mezzogiorno waar de mensen gastvrij zijn en het leven heerlijk kabbelt.